

Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές ως Υπηρεσίες Πληροφόρησης

Ειρήνη Μπέλλα, Βιβλιοθηκονόμος MSc

Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές αποτελούν αναπόσπαστο και σημαντικό κομμάτι του ελληνικού κράτους. Με τον όρο ανεξάρτητες (διοικητικές) αρχές αναφερόμαστε στα κρατικά νομικά πρόσωπα που ασκούν ειδική διοικητική και κυβερνητική αρμοδιότητα χωρίς να είναι ενσωματωμένα στην κλασική ιεραρχία της εκτελεστικής εξουσίας. Οι ανεξάρτητες αρχές είναι περιβεβλημένες με ανεξαρτησία έναντι των άλλων εξουσιών και ιδίως της εκτελεστικής εξουσίας. Τόσο οι αρμοδιότητες όσο και η οργάνωση αλλά και η ανεξαρτησία των ανεξαρτήτων αρχών ποικίλλουν. Το βασικό κοινό χαρακτηριστικό που τις συστηματοποιεί σε ειδικό υποσύνολο της κρατικής δομής είναι η αυτονομία τους από α) την κεντρική διοίκηση, β) την αποκεντρωμένη διοίκηση και γ) την τοπική και ειδική αυτοδιοίκηση. Οι ανεξάρτητες (διοικητικές) αρχές υπάγονται στην ύλη του διοικητικού δικαίου. Αν για λόγους συστηματικής επόπτευσης τριχοτομηθεί το διοικητικό δίκαιο σε γενικό διοικητικό δίκαιο, δικονομικό διοικητικό δίκαιο και ειδικό διοικητικό δίκαιο, οι ανεξάρτητες αρχές καταλαμβάνουν ένα σημαντικό χώρο στο ειδικό διοικητικό δίκαιο.

Οι κατοχυρωμένες Συνταγματικά Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές

Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που προβλέπονται από το Σύνταγμα διέπονται από τις γενικές διατάξεις του άρθρου 101 Α και τον σχετικό εκτελεστικό νόμο (3051/2002) και συμπληρωματικά από τον ιδρυτικό τους νόμο. Τα μέλη των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ) που προβλέπονται από το Σύνταγμα επιλέγονται από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής και οι πράξεις τους δεν υπόκεινται σε κανέναν έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλες Διοικητικές Αρχές, παρά μόνο

στον έλεγχο της Βουλής.

Οι κατοχυρωμένες Συνταγματικά Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές είναι:

1. Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη Αρχή. Η ΑΠΔΠΧ ιδρύθηκε με το νόμο 2472/1997, ο οποίος ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο την Ευρωπαϊκή Οδηγία 95/46/ΕΚ. Η Οδηγία αυτή θέτει κανόνες για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η ΑΠΔΠΧ εφαρμόζει τον νόμο 3471/2006 που αντίστοιχα ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την Ευρωπαϊκή Οδηγία 58/2002. Η Αρχή υπόκειται στον Υπουργό Δικαιοσύνης. Η Αρχή συγκροτείται από ένα δικαστικό λειτουργό βαθμού Συμβούλου της Επικρατείας και άνω ως Πρόεδρο και έξι μέλη που διορίζονται με προεδρικό Διάταγμα. Τα μέλη της Αρχής υπόκεινται στο καθήκον της εχεμύθειας. Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες:

- εκδίδει οδηγίες προς τον σκοπό ενιαίας εφαρμογής των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου.
- καλεί και επικουρεί τα επαγγελματικά σωματεία και τις λοιπές ενώσεις φυσικών προσώπων που διατηρούν αρχεία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στους υπευθύνους επεξεργασίας αρχείων.
- χορηγεί τις άδειες που προβλέπουν οι διατάξεις του νόμου.
- καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του νόμου στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.
- επιβάλλει τις εκ του νόμου προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις.

- αναθέτει σε μέλος ή μέλη της τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων.
- ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας διοικητικούς ελέγχους.
- γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων.
- ανακοινώνει στη Βουλή παραβάσεις των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου.
- συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της.
- εξετάζει παράπονα σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.
- συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
- συντάσσει μητρώα αρχείων, αδειών, διασυνδέσεων, προσώπων που άπτονται της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων πολιτών.

Οι κανονιστικές Αποφάσεις της Αρχής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και ισχύουν από την έκδοση ή την κοινοποίηση τους. Ένδικο βοηθήματα κατά των αποφάσεων της Αρχής μπορεί να ασκεί και ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός. Σημαντική πηγή πληροφόρησης σχετικά με την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων παρέχει η Ιστοσελίδα της http://www.dpa.gr/portal/page?_pageid=33,14970&_dad=portal&_schema=PORTAL. Συγκεκριμένα η Ιστοσελίδα της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων είναι ένα πληροφοριακό σύστημα, το οποίο παρέχει πληροφορίες στο κοινό σχετικά με:

- Τους στόχους, τους σκοπούς, την οργάνωση, τις αρμοδιότητες της Αρχής
- Ετήσιες εκθέσεις της Αρχής
- Αποφάσεις της Αρχής για σχετικά θέματα που εξετάζει.

- Δελτία τύπου, ενημερωτικό υλικό της Αρχής
- Τη Νομοθεσία για τα προσωπικά δεδομένα
- Θέματα που αφορούν:
- Στις Υπηρεσίες Διαδικτύου και προσωπικά δεδομένα
- Στη Πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα
- Στην εργασία και στα προσωπικά δεδομένα
- Στα ΜΜΕ και στα προσωπικά δεδομένα κτλ.

2. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Το ΕΣΡ είναι μία από τις πρώτες ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα, ιδρύθηκε με τον Ν.Α 1866/89 περί της λειτουργίας των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών και η πρώτη του συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 1989. Μετά από αλληπάλληλες μεταβολές του νομοθετικού του πλαισίου, η λειτουργία του σήμερα διέπεται καταρχήν από τους Ν. 3863/2000 και 3052/2002 και δευτερευόντως από τους νόμους 2328/95, 2644/98 και 3021/2002 και τα προεδρικά Διατάγματα 310/1996 και 100/2000. Κομβικό σημείο στην θεσμική ιστορία του ΕΡΣ αποτελεί η συνταγματική κατοχύρωση τόσο των αρμοδιοτήτων του (άρθρο 15 παρ. 2 όπου καθιερώνεται τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ του ΕΡΣ για κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών) όσο και του ιδιαίτερου νομικού καθεστώτος των μελών του (άρθρο 101 Α) κατά την αναθέωση του Συντάγματος του Απριλίου 2001. Έργο του Συμβουλίου είναι η εξασφάλιση της ελευθερίας και της πολυφωνίας, η τήρηση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας και η προαγωγή της ποιότητας των ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, κατά τις συνταγματικές επιταγές. Δια του Ν. 3166/2003 επεκτάθηκαν οι αρμοδιότητες του ΕΣΡ στον τομέα της Οργάνωσης και Λειτουργίας των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Δια του Π.Δ. 343/2002 το ΕΣΡ ανέλαβε την νομική προστασία των υπηρεσιών που βασίζονται στην παροχή πρόσβασης υπό όρους (συνδρομητικές υπηρεσίες). Δια των Π.Δ 235, 234 /2003 ανατέθηκε η αξιολόγηση των αιτήσεων περί αδειών

λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης στο ΕΣΡ.

Το ΕΣΡ έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Διαμόρφωση Κωδίκων Δεοντολογίας Ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών, Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Προγραμμάτων και Διαφημίσεων.
- Τήρηση Μητρώου Προγραμμάτων, όπου καταγράφονται τα βασικά στοιχεία κάθε τηλεοπτικού προγράμματος (τύπος και περιληπτικό περιεχόμενο, διάρκεια, εταιρεία και χώρα παραγωγής, ονόματα συντελεστών, ημερομηνία και ώρα προβολής, σήμα κατάταξης). Στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητας γίνεται η παρακολούθηση των προγραμμάτων και ο έλεγχος τήρησης των διατάξεων των εκάστοτε ισχυόντων Κανονισμών ή Κωδίκων Δεοντολογίας του ΕΣΡ καθώς και των διατάξεων που αφορούν στην τήρηση ποσοτώσεων που αφορούν πτυχές του περιεχομένου του προγράμματος. Επίσης, καταχώρηση πληροφοριών σχετικά με τη συγκρότηση επιτροπών σε κάθε σταθμό με αρμοδιότητα την κατάταξη των τηλεοπτικών προγραμμάτων.
- Επεξεργασία αποφάσεων που αφορούν την τήρηση της πολιτικής πολυφωνίας.
- Έλεγχος τήρησης των κανόνων που διέπουν το περιεχόμενο των διαφημιστικών μηνυμάτων και των χρονικών περιορισμών προβολής τους καθώς και των όρων προβολής των χορηγιών και των προγραμμάτων τηλε-πώλησης. Επίσης, παρακολούθηση του έργου της αστικής εταιρείας ελέγχου διαφημιστικών μηνυμάτων.
- Εξέταση αιτημάτων επανόρθωσης που έχουν υποβληθεί είτε από ιδιώτες, είτε έχουν διαβιβαστεί από ραδιοτηλεοπτικό σταθμό μαζί με την απορριπτική απόφασή του, σε περίπτωση προσβολής της προσωπικότητας ακροατή ή τηλεθεατή. Επίσης, καταχώρηση πληροφοριών σχετικά με τη συγκρότηση επιτροπών σε κάθε σταθμό με αρμοδιότητα την εξέταση των αιτημάτων επανόρθωσης.
- Έλεγχος τήρησης των κανόνων

για την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων.

- Χαρακτηρισμός των αποστέλλομενων εγγραφών ήχου ή εικόνας ως μηνυμάτων κοινωνικού περιεχομένου.

Το ΕΣΡ κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του εκδίδει εκτελεστές ατομικές διοικητικές Πράξεις. Οι Πράξεις του Συμβουλίου προσβάλλονται δικαστικά ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ως ανεξάρτητο όργανο συγκροτείται από 7 μέλη που απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και διορίζονται με πράξη του Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως στον οποίο υπάγεται η Αρχή δίχως να υπόκειται σε διοικητικό έλεγχο. Η Πράξη του Υπουργού έπεται της Διασκέψεως των Προέδρων της Βουλής. Το Συμβούλιο ασκεί τα καθήκοντά του σε Ολομέλεια και σε ειδικά Κλιμάκια. Για την λειτουργία των Κλιμακίων απαιτείται προηγούμενη απόφαση της Ολομελείας. Σημαντική πηγή πληροφόρησης σχετικά με το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης παρέχει η Ιστοσελίδα του <http://www.esr.gr/arxeion-xml/pages/esr/esrSite/get-index>. Συγκεκριμένα η Ιστοσελίδα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης είναι ένα πληροφοριακό σύστημα, το οποίο παρέχει πληροφορίες στο κοινό σχετικά με:

- Την οργάνωση, τις αρμοδιότητες του
- Τις αποφάσεις του
- Οδηγίες συστάσεις για σχετικά θέματα που εξετάζει
- Αδειοδότηση Ραδιοτηλεοπτικών Σταθμών
- Την Νομοθεσία για σχετικά θέματα που εξετάζει κτλ.

3. Η Εθνική Επιτροπή Προστασίας του Απορρήτου των Επικοινωνιών. Η Επιτροπή αυτή ιδρύθηκε με το Ν. 2225/1994. Ως Ανεξάρτητη Αρχή προβλέπεται από το αρθρ. 12 παρ. 2 του αναθεωρημένου Συντάγματος. Η Επιτροπή συγκροτείται από έναν αντιπρόεδρο της Βουλής, ως Πρόεδρο, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον πρόεδρο της βουλής, από ένα βουλευτή εκπρόσωπο κάθε κόμματος που διαθέτει κοινοβουλευτική

ομάδα κατά το κανονισμό της βουλής και από ένα πρόσωπο αναγνωρισμένου κύρους και με ειδικές γνώσεις σε θέματα επικοινωνιών, ο οποίος ορίζεται από τον πρόεδρο της βουλής.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

- Η προστασία του απόρρητου των επιστολών και της τηλεφωνικής και κάθε άλλης μορφής τηλεπικοινωνιακής ανταπόκρισης ή επικοινωνίας.
 - Ο έλεγχος της τήρησης των όρων άρσης του απορρήτου που έθεσε η δικαστική αρχή.
4. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού. Το ΑΣΕΠ είναι Ανεξάρτητη Αρχή, μη υποκείμενη σε κυβερνητικό ή άλλο έλεγχο, και προβλέπεται από το Σύνταγμα. Συστάθηκε με το Ν. 2190/1994 ο οποίος ισχύει μέχρι σήμερα όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Το ΑΣΕΠ αποτελείται από 24 μέλη (Πρόεδρος, 2 Αντιπρόεδροι, 21 Σύμβουλοι). Τα μέλη του είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και επαγγελματικής επάρκειας και ιδίως πρόσωπα που έχουν διατελέσει ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί, ανώτεροι ή ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί ή υπάλληλοι, καθηγητές ή αναπληρωτές καθηγητές ΑΕΙ ή ανώτατα στελέχη δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων ή άλλων νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

Το ΑΣΕΠ έχει ως αποκλειστικές αρμοδιότητες:

- Την επιλογή του μόνιμου προσωπικού του Δημόσιου Τομέα.
- Τον έλεγχο φορέων του Δημόσιου Τομέα κατά την επιλογή μόνιμου και εποχιακού προσωπικού.
- Τη διεξαγωγή γραπτού διαγωνισμού για τους εκπαιδευτικούς.
- Τον καταλογισμό στους υπευθύνους του συνόλου των αποδοχών του παρανόμως απασχοληθέντος προσωπικού.
- Την επισήμανση στη Βουλή και στον Πρωθυπουργό των παραβιάσεων των περιορισμών του άρθρου 103 παρ. 2-3 του Συντάγματος για την πρόσληψη συμβασιούχων.
- Την κλήση των εκπροσώπων των υπηρεσιών και νομικών προσώπων για παροχή οδηγιών ώστε να τηρούνται ενιαίες αρχές σε θέματα αρμοδιότητας του ΑΣΕΠ.
- Τον έλεγχο της κατάταξης σε οργανικές θέσεις υπαλλήλων του δημόσιου και Ν.Π.Δ.Δ. που υπηρέτησαν με σύμβαση εργασίας, εμφανούς ή μη, ορισμένου χρόνου.
- Τον έλεγχο της κατάταξης σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις υπαλλήλων πρωτοβαθμίων ΟΤΑ που υπηρέτησαν με σύμβαση εργασίας, εμφανούς ή μη, ορισμένου χρόνου.

Σημαντική πηγή πληροφόρησης σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες του ΑΣΕΠ παρέχει η Ιστοσελίδα του <http://www.asep.gr>. Συγκεκριμένα η Ιστοσελίδα του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού είναι ένα πληροφοριακό σύστημα, το οποίο παρέχει πληροφορίες στο κοινό σχετικά με:

- Την συγκρότηση και τις αρμοδιότητες του
- Ετήσιες Εκθέσεις του
- Τη Νομοθεσία για θέματα προσλήψεων κτλ
- Θέσεις εργασίας στο δημόσιο, που αφορούν, είτε τακτικό, είτε εποχικό προσωπικό κτλ., είτε με γρα-

πτό διαγωνισμό είτε με μοριοδότηση.

- Αποτελέσματα διαγωνισμών
 - Έντυπα αιτήσεων για διαγωνισμούς
 - Online Υπηρεσίες για τις οποίες πρέπει να έχει κάποιος κωδικό πρόσβασης κτλ.
5. Ο Συνήγορος του Πολίτη . Ιδρύθηκε με το Νόμο 2477/97 προβλέπεται από το Σύνταγμα και ξεκίνησε τη λειτουργία του την 1η Οκτωβρίου 1998. Το νομοθετικό πλαίσιο της λειτουργίας του ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Ν. 3094/03. Παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν και κατά την πρώτη πενταετία λειτουργίας (1998-2002) είχε δεχθεί 41.865 αναφορές. Αποστολή του Συνηγόρου του Πολίτη είναι η διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας. Αποστολή του Συνηγόρου του Πολίτη είναι επίσης η προάσπιση και προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού. Ύστερα από έγγραφη αναφορά ενδιαφερόμενου πολίτη, ένωσης πολιτών ή νομικού προσώπου, ο Συνήγορος του Πολίτη αναλαμβάνει να διερευνήσει μια υπόθεση, εφόσον υπάρχει διοικητική πράξη ή παράλειψη ή υλική ενέργεια που παραβιάζει δικαίωμα του πολίτη ή προσβάλλει νόμιμο συμφέρον του. Παραδείγματα υποθέσεων κακοδιοίκησης που έχουν απασχολήσει τον Συνήγορο του Πολίτη:

- έλλειψη ή άρνηση παροχής πληροφοριών
 - υπερβολική καθυστέρηση απάντησης ή επιτέλεσης ενέργειας
 - παράβαση νόμου και παράνομες διαδικασίες
 - διοικητικές παρατυπίες ή παραλείψεις
 - διακρίσεις
- Σημαντική πηγή πληροφόρησης σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες του Συνηγόρου του Πολίτη παρέχει η Ιστοσελίδα του <http://www.synigoros.gr>. Συγκεκριμένα η Ιστοσελίδα του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ένα πληροφοριακό σύστημα, το οποίο παρέχει πληροφορίες στο κοινό σχετικά με:
- Τους στόχους, τους σκοπούς, την οργάνωση, τις αρμοδιότητες του
 - Εκθέσεις – Πορίσματα του
 - Νομοθεσία για τα σχετικά θέματα που εξετάζει
 - Ειδικές ομάδες Συνηγόρων του Πολίτη όπως:
 - Ο Συνήγορος για την ίση μεταχείριση
 - Ο Συνήγορος για τον Δημότη
 - Ο Συνήγορος για τον μετανάστη, τον πρόσφυγα και τον ομογενή
 - Ο Συνήγορος για το παιδί
 - Ο Συνήγορος για το περιβάλλον
 - Ο Συνήγορος για την υγεία και την κοινωνική αλληλεγγύη
 - Ηλεκτρονικά ενημερωτικά δελτία κτλ.

Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που διέπονται από ιδρυτικό Νόμο.

Υπάρχουν Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που διέπονται από ιδρυτικό νόμο . Αυτές εποπτεύονται από τον αρμόδιο υπουργό, με την έννοια ότι ο υπουργός ενημερώνεται για την άσκηση των και την καλή λειτουργία τους, αλλά δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό

έλεγχου εκτός εάν ειδική διάταξη προβλέπει έλεγχο αυτών από τον αρμόδιο υπουργό.

Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που διέπονται από ιδρυτικό Νόμο είναι:

1. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή . Ο Συνήγορος του Καταναλωτή είναι μια νέα Ανεξάρτητη Αρχή που συστήθηκε με τον ν. 3297/2004 και εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Λειτουργεί ως εξωδικαστικό όργανο συναινετικής επίλυσης των καταναλωτικών διαφορών, αλλά και ως συμβουλευτικός θεσμός στο πλευρό της πολιτείας για τη θεραπεία προβλημάτων που εμπíπνουν στις αρμοδιότητες του. Στην εποπτεία της Αρχής υπάγονται και οι Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού που εδρεύουν στις κατά τόπους Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας. Με τη δραστηριοποίηση της Αρχής, η ελληνική δημόσια διοίκηση εναρμονίζεται με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο των συμπερασμάτων της Πράσινης Βίβλου για τη βελτίωση της λειτουργίας των συστημάτων Διαμεσολαβητών που είναι επιφορτισμένοι με την αντιμετώπιση καταναλωτικών διαφορών, αλλά και με μια σειρά άλλων νομικών κειμένων που αναφέρονται στο ζήτημα του σχηματισμού τέτοιων θεσμών σε επίπεδο κρατών-μελών και περαιτέρω στη δημιουργία ενός Διακοινοτικού Δικτύου εθνικών Οργάνων εξωδικαστικής επίλυσης καταναλωτικών διαφορών. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή επιλαμβάνεται των υποθέσεων της αρμοδιότητάς του αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν σχετικής ενυπόγραφης αναφοράς ενός τουλάχιστον των ενδιαφερόμενων μερών που υποβάλλεται εντός τριών (3) μηνών αφότου ο ενδιαφερόμενος έλαβε πλήρη γνώση της βλαπτικής γι' αυτόν πράξης ή παράλειψης που συνιστά την καταναλωτική διαφορά. Επίσης, επιλαμβάνεται με όμοιο τρόπο και αιτημάτων των καταναλωτών ή ενώσεων των καταναλωτών και των προμηθευτών που έχουν απορριφθεί στο πλαίσιο διαδικασιών που εφαρμόζονται από άλλους καθιερωμένους φορείς εξώδικης ρύθμισης επί μέρους καταναλωτικών διαφορών. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστικών Αρχών ή αναφορών που κρίνονται προδήλως αόριστες, αβάσιμες, ασήμαντες ή που ασκούνται κατά τρόπο καταχρηστικό ή κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης. Σημαντική πηγή πληροφόρησης σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες του Συνηγόρου του Καταναλωτή παρέχει η Ιστοσελίδα του <http://www.synigoroskataloti.gr>. Συγκεκριμένα η Ιστοσελίδα του Συνηγόρου του Καταναλωτή είναι ένα πληροφοριακό σύστημα, το οποίο παρέχει πληροφορίες στο κοινό σχετικά με:

- Τους στόχους, τους σκοπούς, την οργάνωση, τις αρμοδιότητες του
- Την Νομοθεσία, νομολογία για τον καταναλωτή
- Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού (ΕΦΔ) καταναλωτικών διαφορών
- Ετήσιες – Εκθέσεις
- Συχνές – Ερωτήσεις του κοινού
- Ενημερωτικά φυλλάδια για τον καταναλωτή
- Χειρισμό καταγγελιών κτλ.

2. Η Επιτροπή ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι το όργανο που ανέλαβε δια του Ν. 703/77 την αποκλειστική αρμοδιότητα περί ελέγχου των μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού. Με τον Ν. 2996/95 η Επιτροπή, η οποία μέχρι τότε λειτουργούσε ως όργανο του Υπουργείου Εμπορίου, απέκτησε τη μορφή ανεξάρτητης Διοικητικής αρχής με διοικητική αυτοτέλεια. Με τον Ν. 2837/00 η Επιτροπή απέκτησε και οικονομική αυτοτέλεια. Ο προϋπολογισμός της Αρχής προσαρτάται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης. Η επιτροπή είναι εννεαμελής και διορίζεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης μετά από διατύπωση γνώμης από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής. Ο Τρόπος άσκησης των καθηκόντων τόσο των μελών της Επιτροπής όσο και του προσωπικού της Γραμματείας της ρυθμίζεται από Κώδικα Δεοντολογίας. Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις αρχές στις οποίες έχει ανατεθεί ο έλεγχος της λειτουργίας ειδικών τομέων της οικονομίας όπως Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας διατυπώνοντας γνώμη για θέματα ανταγωνισμού ως αποκλειστικώς αρμόδια για την εφαρμογή του νόμου.

Η Επιτροπή είναι αρμοδία κυρίως για:

- να διαπιστώνει την ύπαρξη συμπράξεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό
- να αποφασίζει την απαλλαγή συμπράξεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό αλλά έχουν θετικά οικονομικά αποτελέσματα για τον καταναλωτή.
- να διαπιστώνει την καταχρηστική συμπεριφορά επιχειρήσεων με δεσπίζουσα θέση στην αγορά
- να ελέγχει προληπτικά την επίδραση στον ανταγωνισμό συγκεντρώσεων επιχειρήσεων κατά τα προβλεπόμενα στο Ν. 703/77
- να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα, όταν πιθανολογείται παράβαση του Ν. 703/77.
- να γνωμοδοτεί επί θεμάτων ανταγωνισμού είτε με δική της πρωτοβουλία είτε όταν της ζητηθεί από βιομηχανικούς και εμπορικούς συλλόγους.

Η Επιτροπή δεν είναι αρμοδία για τον έλεγχο περιορισμών του ανταγωνισμού που δεν αποτελούν αντικείμενο ή αποτέλεσμα σύμπραξης επιχειρήσεων ή δεν προέρχονται από επιχείρηση με δεσπίζουσα θέση. Επίσης, η Επιτροπή δεν είναι αρμόδια για την τήρηση των διατάξεων του Ν. 146/1914 περί αθεμίτου ανταγωνισμού, η εφαρμογή των οποίων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων. Οι Αποφάσεις της Επιτροπής υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Σημαντική πηγή πληροφόρησης σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού παρέχει η Ιστοσελίδα της <http://www.epant.gr/nsubcategory.php?Lang=gr&id=242>. Συγκεκριμένα η Ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι ένα πληροφοριακό σύστημα, το οποίο παρέχει πληροφορίες στο κοινό σχετικά με:

- Τους στόχους, τους σκοπούς, την οργάνωση, τις αρμοδιότητες της
- Την νομοθεσία σχετικά με τον Ανταγωνισμό
- Δημοσιεύσεις – Εκθέσεις

- Εκδηλώσεις-Ημερίδες
- Αποφάσεις της Επιτροπής
- Ειδήσεις - Ανακοινώσεις
- Έντυπα γνωστοποιήσεων και καταγγελιών κτλ.

3. Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών ιδρύθηκε με το Ν. 2075/92 η λειτουργία της όμως ξεκίνησε το 1995. Με τον Ν. 2668/98 της ανατέθηκε η ευθύνη για την εποπτεία και ρύθμιση της αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών. Με τον ν 2687/2000 ενισχύθηκε ο εποπτικός, ελεγκτικός και ρυθμιστικός ρόλος της ΕΕΤΤ. Τέλος με το Π.Δ 388/002 καθορίστηκαν οι διαφορές που μπορούν να υπαχθούν στη μόνιμη διαιτησία της Αρχής και η οργάνωσή της. Η ΕΕΤΤ επιβλέπει και ρυθμίζει την τηλεπικοινωνιακή αγορά και την αγορά των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Στοχεύει στην προώθηση της ανάπτυξης της αγοράς στα πλαίσια υγιούς ανταγωνισμού και την διασφάλιση των συμφερόντων των χρηστών.

Η ΕΕΤΤ έχει την αρμοδιότητα:

- να ρυθμίζει όλα τα θέματα που αφορούν στις Γενικές και Ειδικές άδειες (χορήγηση, ανανέωση, τροποποίηση) καθορίζοντας τους όρους διεξαγωγής σχετικών διαγωνισμών για την χορήγηση ειδικών αδειών.
- καθορίζει τις αρχές κοστολόγησης και τιμολόγησης για την πρόσβαση και χρήση.
- συντάσσει το Εθνικό Σχέδιο Αριθμοδότησης.
- ρυθμίζει τα θέματα τερματικού εξοπλισμού.
- ρυθμίζει τα θέματα του Διαδικτύου.
- διαχειρίζεται το Φάσμα Ραδιοσυχνοτήτων,
- επιβλέπει και ελέγχει τη χρήση του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων
- χορηγεί τις άδειες κατασκευής κεραιών.
- συντάσσει τον Εθνικό Κανονισμό Ραδιοεπικοινωνιών.
- είναι αρμόδια για την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού στην αγορά των τηλεπικοινωνιών.
- εκδίδει τους Κώδικες Δεοντολογίας
- γνωμοδοτεί για τη λήψη νομοθετικών μέτρων
- συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές της χώρας και των ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- έχει διαιτητικές αρμοδιότητες για την επίλυση διαφορών μεταξύ των τηλεπικοινωνιακών οργανισμών, οργανισμών ταχυδρομικών υπηρεσιών ή μεταξύ αυτών και του Δημοσίου, χρηστών και ιδιωτών.

Κατά την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων της, η ΕΕΤΤ δύναται να προβαίνει στην έκδοση κανονιστικών ή ατομικών πράξεων, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σημαντική πηγή πληροφόρησης σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων παρέχει η Ιστοσελίδα της <http://www.eett.gr>. Συγκεκριμένα η Ιστοσελίδα της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων είναι ένα πληροφοριακό σύστημα, το οποίο παρέχει πληροφορίες στο κοινό, το οποίο το χωρίζει σε τρεις κατηγορίες (καταναλωτές, παρόχους, δημοσιογράφους) σχετικά με:

- Τους στόχους, τους σκοπούς, την οργάνωση, τις αρμοδιότητες της

- Ηλεκτρονικές επικοινωνίες
- Ταχυδρομικές επικοινωνίες
- Δελτία τύπου - Ανακοινώσεις
- Εκδηλώσεις
- Έντυπα- ενημερωτικό δελτίο – εκθέσεις πεπραγμένων κτλ.

Βιβλιογραφία

Ραΐκου, Α. (2002). Συνταγματικό δίκαιο:εισαγωγή οργανωτικό μέρος. Τ. Β. Αθήνα: ΣΑΚΚΟΥΛΑ.
 Ταβλαδωράκη, Ε (2007). Εγχειρίδιο:οργάνωσης και λειτουργίας του Κράτους, δημόσιας διοίκησης :για τους υποψήφιους του διαγωνισμού Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης – Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αθήνα: Γκιούρδας.
 Τζέμος, Γ Βασίλης. Οι Ανεξάρτητες Αρχές και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας [online]. Διαθέσιμο στο: http://www.dee.gr/dee/mediaupload/pdf_files/20090716_synedrio_6_TZEMOS.pdf (Πρόσβαση:28/01/010)
http://www.dpa.gr/portal/page?_pageid=33,14970&dad=portal&schema=PORTAL (Πρόσβαση:28/01/010)
 Πεσκέτζη, Καλυψώ (2004). Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές: εργασία συνταγματικού δικαίου [online]. Διαθέσιμο στο: <http://www.greeklaws.com/pubs/uploads/971.pdf>(Πρόσβαση:28/01/010)

<http://www.esr.gr/arxeion-xml/pages/esr/esrSite/get-index> (Πρόσβαση:28/01/010)
<http://www.asep.gr>(Πρόσβαση:28/01/010)
<http://www.synigoros.gr> (Πρόσβαση:28/01/010)
<http://www.synigoroskatanaloti.gr> (Πρόσβαση:28/01/010)
<http://www.eett.gr> (Πρόσβαση:28/01/010)